

Συλλογή της Νομολογίας

ΑΠΟΦΑΣΗ ΤΟΥ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟΥ (όγδοο τμήμα)

της 11ης Απριλίου 2013*

«Κοινωνική πολιτική — Οδηγία 1999/70/ΕΚ — Συμφωνία-πλαίσιο για την εργασία ορισμένου χρόνου που συνήφθη από τη CES, την UNICE και το CEEP — Ρήτρα 2 — Πεδίο εφαρμογής της συμφωνίας-πλαισίου — Επιχείρηση προσωρινής απασχολήσεως προσωπικού — Διάθεση προσωπικού εκ μέρους επιχειρήσεως που χρησιμοποιεί προσωρινώς απασχολούμενους εργαζομένους — Διαδοχικές συμβάσεις εργασίας ορισμένου χρόνου»

Στην υπόθεση C-290/12,

με αντικείμενο αίτηση προδικαστικής αποφάσεως δυνάμει του άρθρου 267 ΣΛΕΕ, που υπέβαλε το Tribunale di Napoli (Ιταλία) με απόφαση της 29ης Μαΐου 2012, η οποία περιήλθε στο Δικαστήριο στις 11 Ιουνίου 2012, στο πλαίσιο της δίκης

Oreste Della Rocca

κατά

Poste Italiane SpA,

ΤΟ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ (όγδοο τμήμα),

συγκείμενο από τους E. Jarašiūnas, πρόεδρο τμήματος, A. Ó Caoimh (εισηγητή) και G. C. Fernlund, δικαστές,

γενική εισαγγελέας: J. Kokott

γραμματέας: A. Calot Escobar

έχοντας υπόψη την έγγραφη διαδικασία,

λαμβάνοντας υπόψη τις παρατηρήσεις που υπέβαλαν:

- η Poste Italiane SpA, εκπροσωπούμενη από τον R. De Luca Tamajo, avvocato,
- η Ιταλική Κυβέρνηση, εκπροσωπούμενη από την G. Palmieri, επικουρούμενη από τον G. Palatiello, avvocato dello Stato,
- η Πολωνική Κυβέρνηση, εκπροσωπούμενη από τους M. Szwuniar και B. Majczyna,
- η Ευρωπαϊκή Επιτροπή, εκπροσωπούμενη από την C. Cattabriga και τον M. van Beek,

* Γλώσσα διαδικασίας: η ιταλική.

κατόπιν της αποφάσεως που έλαβε, αφού άκουσε τη γενική εισαγγελέα, να εκδικάσει την υπόθεση χωρίς ανάπτυξη προτάσεων,

εκδίδει την ακόλουθη

Απόφαση

- 1 Η αίτηση προδικαστικής αποφάσεως αφορά την ερμηνεία των ρητρών 2 και 5 της συμφωνίας-πλαίσιο για την εργασία ορισμένου χρόνου, που συνήφθη στις 18 Μαρτίου 1999 (στο εξής: συμφωνία-πλαίσιο) και περιλαμβάνεται στο παράρτημα της οδηγίας 1999/70/EK του Συμβουλίου, της 28ης Ιουνίου 1999, σχετικά με τη συμφωνία-πλαίσιο για την εργασία ορισμένου χρόνου που συνήφθη από τη CES, την UNICE και το CEEP (ΕΕ L 175, σ. 43).
- 2 Η αίτηση αυτή υποβλήθηκε στο πλαίσιο διαφοράς μεταξύ του O. Della Rocca και του εργοδότη του, Poste Italiane SpA (στο εξής: Poste Italiane), όσον αφορά τη μη ανανέωση της συμβάσεως εργασίας ορισμένου χρόνου που είχε συνάψει με την επιχείρηση αυτή.

Το νομικό πλαίσιο

Το δίκαιο της Ένωσης

Η οδηγία 1999/70

- 3 Από την αιτιολογική σκέψη 14 της οδηγίας 1999/70, που στηρίζεται στο άρθρο 139, παράγραφος 2, ΕΚ, προκύπτει ότι, με τη σύναψη συμφωνίας-πλαίσιο, τα υπογράφοντα μέρη επιδίωξαν να βελτιώσουν την ποιότητα της εργασίας ορισμένου χρόνου, εξασφαλίζοντας την εφαρμογή της αρχής απαγορεύσεως των διακρίσεων, καθώς και να διαμορφώσουν ένα πλαίσιο για την αποτροπή των καταχρήσεων που προκύπτουν από τη σύναψη διαδοχικών σχέσεων εργασίας ή συμβάσεων ορισμένου χρόνου.
- 4 Κατά το άρθρο 1 της οδηγίας 1999/70, η οδηγία αποσκοπεί στην «υλοποίηση της συμφωνίας-πλαίσιο [...] που εμφανίζεται στο παράρτημα και η οποία συνήφθη [...] μεταξύ διεπαγγελματικών οργανώσεων γενικού χαρακτήρα (CES, UNICE και CEEP)».
- 5 Το τέταρτο εδάφιο του προοιμίου της συμφωνίας-πλαίσιο έχει ως εξής:

«Η παρούσα συμφωνία εφαρμόζεται στους εργαζομένους με συμβάσεις ορισμένου χρόνου, εξαιρουμένων εκείνων που έχουν τοποθετηθεί από ένα πρακτορείο παροχής προσωρινού προσωπικού στη διάθεση μιας επιχείρησης. Πρόθεση των μερών είναι να εξετάσουν την ανάγκη για μια παρόμοια συμφωνία που θα αφορά την προσωρινή εργασία μέσω πρακτορείου.»

- 6 Η ρήτρα 2 της συμφωνίας-πλαίσιο, που τιτλοφορείται «Πεδίο εφαρμογής», ορίζει τα εξής:
 - «1. Η παρούσα συμφωνία εφαρμόζεται σε όλους τους εργαζομένους ορισμένου χρόνου που έχουν σύμβαση ή σχέση εργασίας όπως αυτές καθορίζονται από τη νομοθεσία, τις συλλογικές συμβάσεις ή την πρακτική σε κάθε κράτος μέλος.
 2. Τα κράτη μέλη ύστερα από διαβουλεύσεις με τους κοινωνικούς εταίρους ή/και οι κοινωνικοί εταίροι μπορούν να αποφασίσουν ότι η παρούσα συμφωνία δεν εφαρμόζεται:
 - α) στις σχέσεις βασικής επαγγελματικής κατάρτισης και τα συστήματα μαθητείας,

β) στις συμβάσεις ή τις σχέσεις εργασίας που έχουν συναφθεί στο πλαίσιο ενός ειδικού δημόσιου ή από το δημόσιο υποστηριζόμενου προγράμματος κατάρτισης, ένταξης και επαγγελματικής επανεκπαίδευσης.»

7 Η ρήτρα 3 της συμφωνίας-πλαίσου, που τιτλοφορείται «Ορισμοί», προβλέπει τα εξής:

«Για τους σκοπούς της παρούσας συμφωνίας:

1. ως “εργαζόμενος ορισμένου χρόνου” νοείται ένα πρόσωπο που έχει σύμβαση ή σχέση εργασίας ορισμένου χρόνου συναφθείσα απευθείας μεταξύ του εργοδότη και του εργαζομένου, η λήξη της οποίας καθορίζεται από αντικειμενικούς όρους, όπως παρέλευση συγκεκριμένης ημερομηνίας, ολοκλήρωση συγκεκριμένου έργου ή πραγματοποίηση συγκεκριμένου γεγονότος:

[...]».

8 Η ρήτρα 5 της συμφωνίας-πλαίσου, που τιτλοφορείται «Μέτρα για την αποφυγή κατάχρησης», έχει ως εξής:

«1. Για να αποτραπεί η κατάχρηση που μπορεί να προκύψει από τη χρησιμοποίηση διαδοχικών συμβάσεων ή σχέσεων εργασίας ορισμένου χρόνου, τα κράτη μέλη, ύστερα από διαβουλεύσεις με τους κοινωνικούς εταίρους σύμφωνα με την εθνική νομοθεσία, τις συλλογικές συμβάσεις ή την πρακτική, ή/και οι κοινωνικοί εταίροι, όταν δεν υπάρχουν ισοδύναμα νομοθετικά μέτρα για την πρόληψη των καταχρήσεων, λαμβάνουν, κατά τρόπο που να λαμβάνει υπόψη τις ανάγκες ειδικών τομέων ή/και κατηγοριών εργαζομένων, ένα ή περισσότερα από τα ακόλουθα μέτρα:

- α) αντικειμενικούς λόγους που να δικαιολογούν την ανανέωση τέτοιων συμβάσεων ή σχέσεων εργασίας,
- β) τη μέγιστη συνολική διάρκεια διαδοχικών συμβάσεων ή σχέσεων εργασίας ορισμένου χρόνου,
- γ) τον αριθμό των ανανεώσεων τέτοιων συμβάσεων ή σχέσεων εργασίας.

[...]»

Η οδηγία 2008/104/EK

9 Οι αιτιολογικές σκέψεις 5 έως 7 της οδηγίας 2008/104/EK του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 19ης Νοεμβρίου 2008, περί της εργασίας μέσω εταιρείας προσωρινής απασχόλησης (EE L 327, σ. 9), ορίζουν τα εξής:

«(5) Στο προοίμιο της συμφωνίας-πλαίσου για την εργασία ορισμένου χρόνου [...], τα συμβαλλόμενα μέρη επεσήμαναν ότι είχαν την πρόθεση να ξεετάσουν την ανάγκη σύναψης παρόμοιας συμφωνίας για την προσωρινή εργασία μέσω εταιρείας προσωρινής απασχόλησης και αποφάσισαν να μην περιλάβουν τους προσωρινά απασχολούμενους στην οδηγία περί εργασίας ορισμένου χρόνου.

[...]

(7) Στις 21 Μαΐου 2001, οι κοινωνικοί εταίροι αναγνώρισαν ότι οι διαπραγματεύσεις τους για την εργασία μέσω εταιρείας προσωρινής απασχόλησης δεν είχαν καταλήξει σε συμφωνία.»

Η ιταλική κανονιστική ρύθμιση

Το νομοθετικό διάταγμα 368/01

- 10 Το άρθρο 1 του νομοθετικού διατάγματος 368, της 6ης Σεπτεμβρίου 2001, περί εφαρμογής της οδηγίας 1999/70/ΕΚ, σχετικά με τη συμφωνία-πλαίσιο για την εργασία ορισμένου χρόνου που συνήφθη από τη CES, την UNICE και το CEEP (decreto legislativo n. 368, attuazione della direttiva 1999/70/CE relativa all'accordo quadro sul lavoro a tempo determinato concluso dall'UNICE, dal CEEP e dal CES) (*GURI* αριθ. 235, της 9ης Οκτωβρίου 2001, σ. 4, στο εξής: νομοθετικό διάταγμα 368/2001), προβλέπει τα εξής:

«1. Η σύμβαση εργασίας ενός μισθωτού εργαζομένου μπορεί να περιλαμβάνει ημερομηνία λήξεως της ισχύος της για τεχνικούς λόγους ή για λόγους που άπτονται των αναγκών παραγωγής, οργανώσεως ή αντικαταστάσεως εργαζομένων.

2. Ο καθορισμός ημερομηνίας λήξεως της ισχύος συμβάσεως στερείται αποτελέσματος αν δεν απορρέει άμεσα ή έμμεσα από γραπτή πράξη στην οποία επισημαίνονται οι προαναφερθέντες στην παράγραφο 1 λόγοι.

3. Ο εργοδότης οφείλει να διαβιβάσει στον εργαζόμενο αντίγραφο της γραπτής πράξεως εντός πέντε εργάσιμων ημερών από την έναρξη παροχής των υπηρεσιών.

4. Η εν λόγω γραπτή πράξη δεν είναι εντούτοις αναγκαία, όταν η διάρκεια της αμιγώς περιστασιακής σχέσεως εργασίας δεν υπερβαίνει τις δώδεκα ημέρες.»

- 11 Το άρθρο 4 του νομοθετικού διατάγματος 368/01, που αφορά το καθεστώς παρατάσεως της ισχύος συμβάσεως, έχει ως εξής:

«1. Η διάρκεια της συμβάσεως εργασίας ορισμένου χρόνου μπορεί να παραταθεί, με τη συναίνεση του εργαζομένου, μόνον όταν η αρχική διάρκεια αυτής είναι μικρότερη των τριών ετών. Στην περίπτωση αυτή, παράταση χωρεί άπαξ και υπό την προϋπόθεση ότι συντρέχουν αντικειμενικοί λόγοι και ότι πρόκειται για την ίδια εργασία με εκείνη που αφορούσε η σύμβαση ορισμένου χρόνου. Στην περίπτωση αυτή και μόνον, η συνολική διάρκεια της συμβάσεως ορισμένου χρόνου δεν μπορεί να υπερβαίνει τα τρία έτη.

2. Το βάρος αποδείξεως όσον αφορά την ουσιαστική συνδρομή των προϋποθέσεων που δικαιολογούν τυχόν παράταση της ισχύος της συμβάσεως φέρει ο εργοδότης.»

- 12 Το άρθρο 5 του νομοθετικού διατάγματος 368/01, που τιτλοφορείται «Λήξη της προθεσμίας και κυρώσεις. Διαδοχικές συμβάσεις», ορίζει τα εξής:

«1. Αν η σχέση εργασίας εξακολουθεί να υφίσταται μετά τη λήξη της αρχικώς καθορισθείσας προθεσμίας ή κατόπιν παρατάσεως αυτής, κατά την έννοια του άρθρου 4, ο εργοδότης οφείλει να καταβάλει στον εργαζόμενο, για κάθε ημέρα συνεχίσεως της σχέσεως, μισθολογική αύξηση ύψους 20 % μέχρι τη δέκατη ημέρα μετά τη λήξη της προθεσμίας και 40 % για κάθε επιπλέον ημέρα.

2. Αν η σχέση εργασίας εξακολουθεί να υφίσταται και πέραν της εικοστής ημέρας, σε περίπτωση συμβάσεως διάρκειας μικρότερης των έξι μηνών, ή πέραν της τριακοστής ημέρας στις άλλες περιπτώσεις, η σύμβαση λογίζεται ως αορίστου χρόνου από τη λήξη των εν λόγω προθεσμιών.

3. Εφόσον ο εργαζόμενος επαναπροσλαμβάνεται για ορισμένο χρόνο, κατά την έννοια του άρθρου 1, μεταξύ μιας περιόδου δέκα ημερών από την ημερομηνία λήξεως συμβάσεως η διάρκεια της οποίας δεν υπερβαίνει τους έξι μήνες, ή είκοσι ημερών από την ημερομηνία λήξεως συμβάσεως διάρκειας ανώτερης των έξι μηνών, η δεύτερη σύμβαση λογίζεται ως αορίστου χρόνου.

4. Όταν πρόκειται για δύο διαδοχικές προσλήψεις για ορισμένο χρόνο, των οποίων δηλαδή δεν διακόπηκε η συνέχεια, η σχέση εργασίας λογίζεται ως αορίστου χρόνου από την ημερομηνία συνάψεως της πρώτης συμβάσεως.»

Το νομοθετικό διάταγμα 276/03

- 13 Από την απόφαση περί παραπομπής προκύπτει ότι το νομοθετικό διάταγμα 276, περί αναθέσεως υπηρεσιών στον τομέα της απασχολήσεως και της αγοράς εργασίας όπως προβλέπει ο νόμος 30 της 14ης Φεβρουαρίου 2003 (decreto legislativo n. 276, attuazione delle deleghe in materia di occupazione e mercato del lavoro, di cui alla legge 14 febbraio 2003, n. 30), της 10ης Σεπτεμβρίου 2003 (τακτικό συμπλήρωμα στην *GURI* αριθ. 235, της 9ης Οκτωβρίου 2003, στο εξής: νομοθετικό διάταγμα 276/03), όσον αφορά τη σύμβαση εργασίας που συνήφθη με πρακτορείο προσωρινής απασχολήσεως προσωπικού, αποκλίνει από το νομοθετικό διάταγμα 368/01, στο μέτρο που προβλέπει ότι οι συμβάσεις αυτές εργασίας μπορούν να λήξουν και να παραταθούν χωρίς δικαιολόγηση, βάσει καθεστώτος το οποίο εμμέσως μόνον εμπίπτει στο κοινό δίκαιο.
- 14 Κατά το νομοθετικό διάταγμα 276/03, ως σύμβαση διαθέσεως εκτάκτου προσωπικού (*somministrazione*) νοείται η σύμβαση που έχει ως αντικείμενο την επ' αορίστου ή για ορισμένο χρόνο επαγγελματική παροχή προσωπικού, στο πλαίσιο της οποίας οι εργαζόμενοι ασκούν επικερδώς τη δραστηριότητά τους υπό τη διεύθυνση και τον έλεγχο του φορέα που χρησιμοποιεί το οικείο προσωπικό. Πρόκειται συνεπώς για μια διμερή σύμβαση μεταξύ του φορέα που διαθέτει το προσωπικό (*somministrante*) και εκείνου που το χρησιμοποιεί (*somministrato*), στο πλαίσιο της οποίας ο πρώτος φορέας διαθέτει στον δεύτερο το προσωπικό που ο ίδιος προσέλαβε, έναντι αμοιβής. Αυτή η σύμβαση διαθέσεως προσωπικού συνοδεύεται από σύμβαση εργασίας μεταξύ του φορέα που διαθέτει το προσωπικό και του εργαζομένου.
- 15 Το άρθρο 20, παράγραφος 4, του νομοθετικού διατάγματος 276/03 προβλέπει ότι η διάθεση προσωπικού για ορισμένο χρόνο επιτρέπεται για τεχνικούς λόγους ή για λόγους που άπτονται των αναγκών παραγωγής, οργανώσεως ή αντικαταστάσεως εργαζομένων, ακόμη και αν οι λόγοι αυτοί συνδέονται με τη συνήθη δραστηριότητα του χρήστη. Οι εθνικές συλλογικές συμβάσεις εργασίας μπορούν να προβλέπουν τον καθορισμό ποσοτικών ορίων όσον αφορά τη διάθεση προσωπικού για ορισμένο χρόνο, έστω και κατά τρόπο μη ενιαίο.
- 16 Κατά το άρθρο 21 του νομοθετικού διατάγματος 276/03, η σύμβαση διαθέσεως προσωπικού πρέπει να έχει καταρτιστεί εγγράφως και να περιλαμβάνει ιδίως τις περιπτώσεις και τους τεχνικούς λόγους ή τους σχετιζόμενους με τις ανάγκες παραγωγής, οργανώσεως ή αντικαταστάσεως εργαζομένων που προβλέπει το άρθρο 20, παράγραφοι 3 και 4. Η πληροφορία αυτή κοινοποιείται γραπτώς από τον φορέα που διαθέτει το προσωπικό στον φορέα που θα το χρησιμοποιήσει κατά τη σύναψη της συμβάσεως εργασίας ή κατά την τοποθέτηση του οικείου εργαζομένου στην επιχείρηση που θα τον απασχολήσει.
- 17 Το άρθρο 22, παράγραφος 2, του νομοθετικού διατάγματος 276/03 προβλέπει ότι, σε περίπτωση διαθέσεως προσωπικού για ορισμένο χρόνο, η σχέση εργασίας μεταξύ του φορέα που διαθέτει το προσωπικό και εκείνου που το χρησιμοποιεί διέπεται από τις διατάξεις του νομοθετικού διατάγματος 368/01, στο μέτρο που συνάδουν, σε πάση περιπτώσει, με τις διατάξεις του άρθρου 5, παράγραφοι 3 επ., του εν λόγω νομοθετικού διατάγματος. Η αρχική διάρκεια ισχύος της συμβάσεως μπορεί εν πάση

περιπτώσει να παραταθεί, με τη συναίνεση του εργαζομένου και εγγράφως, στις περιπτώσεις και για τον χρόνο που προβλέπει η συλλογική σύμβαση στην οποία υπόκειται ο φορέας διαθέσεως προσωπικού.

- 18 Το άρθρο 27 του νομοθετικού διατάγματος 276/03 προβλέπει ότι, όταν η διάθεση προσωπικού δεν τηρεί τα όρια και τις προϋποθέσεις που προβλέπουν τα άρθρα 20 και 21 του εν λόγω νομοθετικού διατάγματος, ο εργαζόμενος δύναται να ζητήσει, με έγγραφο το οποίο μπορεί να κοινοποιηθεί μόνο στον χρήστη, να αναγνωρισθεί ότι υφίσταται σχέση εργασίας μεταξύ του ιδίου και του χρήστη, με ισχύ από την έναρξη της εν λόγω διαθέσεως.

Η διαφορά της κύριας δίκης και τα προδικαστικά ερωτήματα

- 19 Ο Ο. Della Rocca συνήψε με την Obiettivo Lavoro SpA (στο εξής: Obiettivo Lavoro), εταιρία προσωρινής απασχολήσεως προσωπικού, τρεις διαδοχικές συμβάσεις εργασίας ορισμένου χρόνου βάσει των οποίων τέθηκε στη διάθεση της Poste Italiane με την ιδιότητα του ταχυδρόμου. Οι συμβάσεις αυτές κάλυπταν τις περιόδους από τις 2 Νοεμβρίου 2005 έως τις 31 Ιανουαρίου 2006, από τις 2 Φεβρουαρίου έως τις 30 Σεπτεμβρίου 2006, καθώς και από τις 2 Οκτωβρίου 2006 έως τις 31 Ιανουαρίου 2007. Οι εν λόγω συμβάσεις εργασίας συνήφθησαν βάσει μιας σύμβασης διαθέσεως προσωπικού για ορισμένο χρόνο η οποία είχε συναφθεί μεταξύ της Obiettivo Lavoro και της Poste Italiane με σκοπό την αντικατάσταση του απόντος προσωπικού της υπηρεσίας διανομής αλληλογραφίας στην επαρχία της Καμπανίας. Είναι σαφές ότι μόνον η σύμβαση διαθέσεως προσωπικού, και όχι οι συμβάσεις εργασίας ορισμένου χρόνου, περιέχει τους αντικειμενικούς λόγους που δικαιολογούν τη σύναψη και την ανανέωσή τους.
- 20 Ο Ο. Della Rocca, κρίνοντας ότι οι λόγοι στους οποίους στηρίχθηκε η διάθεση προσωπικού για ορισμένο χρόνο ήταν «αόριστοι και αβάσιμοι» και ότι η παράτασή της δεν ήταν αιτιολογημένη, προσέφυγε ενώπιον του Tribunale di Napoli ζητώντας να αναγνωρισθεί ότι, στο μέτρο που η εν λόγω διάθεση προσωπικού ήταν παράτυπη υπό το πρίσμα των άρθρων 20, 21 και 27 του νομοθετικού διατάγματος 276/03, υφίστατο μεταξύ εκείνου και της Poste Italiane σχέση εργασίας ορισμένου χρόνου.
- 21 Κατά την Poste Italiane, οι λόγοι που δικαιολογούν την προσφυγή στη σύναψη συμβάσεων διαθέσεως προσωπικού ήταν επαρκώς προσδιορισμένοι και πραγματικοί. Επιπλέον, η ανανέωση των συμβάσεων εργασίας μεταξύ της Obiettivo Lavoro και του Ο. Della Rocca δεν υπέκειτο σε κανένα βάσει κανονιστικής ρυθμίσεως περιορισμό, καθόσον το άρθρο 22 του νομοθετικού διατάγματος 267/03 αποκλείει την εφαρμογή του άρθρου 5, παράγραφοι 3 και 4, του νομοθετικού διατάγματος 368/01 σε συμβάσεις τέτοιου είδους.
- 22 Με την απόφαση περί παραπομπής, το Tribunale di Napoli κρίνει ότι από το εν λόγω άρθρο 22 προκύπτει ότι, κατ' απόκλιση από το κοινό δίκαιο στον τομέα των συμβάσεων εργασίας ορισμένου χρόνου, η εθνική νομοθεσία δεν επιβάλλει στις επιχειρήσεις προσωρινής απασχολήσεως προσωπικού κανένα περιορισμό στην ανανέωση συμβάσεων εργασίας ορισμένου χρόνου. Πράγματι, ενώ το νομοθετικό διάταγμα 368/01 ορίζει ότι η σύναψη και η παράταση της ισχύος της σύμβασης δικαιολογούνται από τις ανάγκες του εργοδότη, το νομοθετικό διάταγμα 276/03 καθιστά δυνατή τη σύναψη συμβάσεων εργασίας ορισμένου χρόνου, εφόσον η σύμβαση διαθέσεως προσωπικού συνήφθη για ορισμένο χρόνο. Μόνον η τελευταία αυτή σύμβαση πρέπει, βάσει των άρθρων 20, παράγραφος 4, και 27, παράγραφος 1, του νομοθετικού διατάγματος 276/03, να δικαιολογείται λόγω τεχνικών αναγκών ή επιταγών σχετικών με την οργάνωση ή την παραγωγή.
- 23 Το Tribunale di Napoli εκφράζει εντούτοις αμφιβολίες ως προς τη συμβατότητα της ρυθμίσεως αυτής με τη ρήτρα 5 της συμφωνίας-πλαίσου.

- 24 Το δικαστήριο αυτό εκτιμά, συναφώς, ότι τίθεται καταρχάς το ερώτημα αν η σχέση εργασίας μεταξύ της επιχειρήσεως προσωρινής απασχολήσεως προσωπικού και του προσωρινώς απασχολούμενου εργαζομένου, ή εκείνη μεταξύ αυτού και της επιχειρήσεως που χρησιμοποιεί προσωρινώς απασχολούμενο προσωπικό εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής της συμφωνίας-πλαίσιου. Συγκεκριμένα, μολονότι από το προοίμιο της συμφωνίας αυτής προκύπτει ότι δεν έχει εφαρμογή σε τέτοιου είδους σχέση εργασίας, από τη σκέψη 36 της διατάξεως της 15ης Σεπτεμβρίου 2010, C-386/09, Briot (Συλλογή 2010, σ. I-8471), προκύπτει ότι η σχέση εργασίας μεταξύ της επιχειρήσεως προσωρινής απασχολήσεως προσωπικού και του προσωρινώς απασχολούμενου εργαζομένου εξακολουθεί να διέπεται από τη συμφωνία-πλαίσιο, η δε οδηγία 2008/104 αφορά μόνον τη σχέση εργασίας μεταξύ του εργαζομένου αυτού και της επιχειρήσεως που χρησιμοποιεί προσωρινώς απασχολούμενο προσωπικό.
- 25 Ακολούθως, στην περίπτωση εφαρμογής της συμφωνίας-πλαίσιου, το αιτούν δικαστήριο διερωτάται αν, ελλείψει άλλων προληπτικών μέτρων, συνάδει με τη ρήτρα 5, σημείο 1, στοιχείο α', της συμφωνίας-πλαίσιου το να αποτελούν οι αντλούμενοι από τεχνικής φύσεως ανάγκες και από επιταγές σχετικές με την οργάνωση ή την παραγωγή λόγοι οι οποίοι δικαιολόγησαν τη σύναψη συμβάσεως διαθέσεως προσωπικού για ορισμένο χρόνο –και οι οποίοι δεν αφορούν την επιχείρηση προσωρινής απασχολήσεως προσωπικού, αλλά την επιχείρηση που χρησιμοποιεί προσωρινώς απασχολούμενο προσωπικό, και δεν συνδέονται με την ειδική σχέση εργασίας– επαρκές δικαιολογητικό στοιχείο για τη σύναψη συμβάσεως εργασίας ορισμένου χρόνου μεταξύ του προσωρινώς απασχολούμενου εργαζομένου και της επιχειρήσεως προσωρινής απασχολήσεως προσωπικού, καθώς και για την παράταση της ισχύος της.
- 26 Το αιτούν δικαστήριο διερωτάται, τέλος, αν αυτή η ρήτρα έχει ως αποτέλεσμα να υφίσταται τρίτος, εν προκειμένω η επιχείρηση που χρησιμοποιεί προσωρινώς απασχολούμενο προσωπικό, τις συνέπειες της καταχρηστικής προσφυγής σε συμβάσεις εργασίας ορισμένου χρόνου. Συγκεκριμένα, όπως επισημαίνει το αιτούν δικαστήριο, δεδομένου ότι οι επιχειρήσεις προσωρινής απασχολήσεως προσωπικού ενεργούν απλώς ως μεσολαβητές και μπορούν να αποφύγουν την ανάληψη οποιουδήποτε κινδύνου εκμεταλλεύσεως, οι εργαζόμενοι στηρίζουν συστηματικώς τις προσφυγές τους στο άρθρο 27, παράγραφος 1, του νομοθετικού διατάγματος 276/03, με αποτέλεσμα να μη θίγεται ο εργοδότης.
- 27 Υπό τις συνθήκες αυτές, το Tribunale di Napoli αποφάσισε να αναστείλει την ενώπιόν του διαδικασία και να υποβάλει στο Δικαστήριο τα ακόλουθα προδικαστικά ερωτήματα:
- «1) Αφορά η οδηγία [1999/70] και ειδικότερα η ρήτρα 2 [της συμφωνίας-πλαίσιου], λαμβανομένου υπόψη και του αποσπάσματος της [προαναφερθείσας διατάξεως Briot], και τη σχέση εργασίας ορισμένου χρόνου μεταξύ προσωρινώς απασχολούμενου και εταιρείας προσωρινής απασχολήσεως ή μεταξύ προσωρινώς απασχολούμενου και χρήστη και, κατά συνέπεια, διέπει η οδηγία [1999/70] τις εν λόγω σχέσεις;
- 2) Πληροί τις προϋποθέσεις της ρήτρας 5, παράγραφος 1, στοιχείο α', της οδηγίας [1999/70], ελλείψει άλλων περιοριστικών μέτρων, διάταξη που επιτρέπει τη σύναψη συμβάσεως εργασίας ορισμένου χρόνου με εταιρία προσωρινής απασχολήσεως και την ανανέωσή της, όταν συντρέχουν λόγοι τεχνικής, παραγωγικής ή οργανωτικής φύσεως που δεν αφορούν την εταιρία προσωρινής απασχολήσεως και τη συγκεκριμένη σχέση εργασίας ορισμένου χρόνου, αλλά για γενικούς δικαιολογητικούς λόγους αφορώντες τον χρήστη, χωρίς σύνδεση με τη συγκεκριμένη σχέση εργασίας, ή συνιστά η εν λόγω διάταξη καταστρατήγηση της οδηγίας; Είναι απαραίτητο οι αντικειμενικοί λόγοι που αναφέρονται στη ρήτρα 5, παράγραφος 1, στοιχείο α', της οδηγίας [1999/70] να αποκρυσταλλώνονται σε έγγραφο και να άπτονται της συγκεκριμένης σχέσεως εργασίας ορισμένου χρόνου και της ανανέωσής της, ούτως ώστε η παραπομπή σε γενικούς λόγους αντικειμενικής φύσεως που δικαιολογούν τη σύναψη της συμβάσεως διαθέσεως προσωρινώς απασχολούμενων να μην πληροί τις απαιτήσεις που τάσσει η διάταξη του στοιχείου α' της ρήτρας 5;

- 3) Απαγορεύει η ρήτρα 5 της οδηγίας [1999/70] την επίρριψη των συνεπειών καταχρήσεως σε τρίτο, και εν προκειμένω στον χρήστη;»

Επί των προδικαστικών ερωτημάτων

Επί του παραδεκτού

- 28 Η Poste Italiane υποστηρίζει ότι τα υποβληθέντα ερωτήματα δεν είναι λυσιτελή, στο μέτρο που αφορούν την εφαρμογή της συμφωνίας-πλαisiού στη σχέση εργασίας μεταξύ του προσωρινώς απασχολούμενου εργαζομένου και της επιχειρήσεως που χρησιμοποιεί προσωρινώς απασχολούμενους εργαζομένους, ενώ, στη διαφορά της κύριας δίκης, ο O. Della Rocca επικαλείται απλώς τη νομιμότητα της συμβάσεως περί διαθέσεως προσωρινώς απασχολούμενου προσωπικού που συνήφθη μεταξύ της επιχειρήσεως προσωρινής απασχολήσεως προσωπικού και της επιχειρήσεως που χρησιμοποιεί προσωρινώς απασχολούμενους εργαζομένους.
- 29 Υπενθυμίζεται ότι, κατά πάγια νομολογία, τα σχετικά με την ερμηνεία του δικαίου της Ένωσης ερωτήματα που έχει υποβάλει το εθνικό δικαστήριο εντός του πραγματικού και κανονιστικού πλαισίου το οποίο έχει προσδιορίσει με δική του ευθύνη και την ακρίβεια του οποίου δεν οφείλει να ελέγξει το Δικαστήριο θεωρούνται κατά τεκμήριο λυσιτελή. Το Δικαστήριο μπορεί να απορρίψει την αίτηση που έχει υποβάλει το εθνικό δικαστήριο μόνον όταν προδήλως προκύπτει ότι η ερμηνεία του δικαίου της Ένωσης την οποία ζητεί το εθνικό δικαστήριο δεν έχει καμία σχέση με το υποστατό ή το αντικείμενο της διαφοράς της κύριας δίκης, όταν το πρόβλημα είναι υποθετικής φύσης ή επίσης όταν το Δικαστήριο δεν διαθέτει τα πραγματικά και νομικά στοιχεία που είναι αναγκαία προκειμένου να δώσει χρήσιμη απάντηση στα ερωτήματα που του έχουν υποβληθεί (απόφαση της 22ας Ιουνίου 2010, C-188/10 και C-189/10, Melki και Abdeli, Συλλογή 2010, σ. I-5667, σκέψη 27 και εκεί παρατιθέμενη νομολογία).
- 30 Διαπιστώνεται ότι τα ερωτήματα που έθεσε το αιτούν δικαστήριο αφορούν την ερμηνεία της συμφωνίας-πλαisiού σε πραγματική διαφορά, στο πλαίσιο της οποίας, όπως προκύπτει από τις σκέψεις 20 και 21 της παρούσας αποφάσεως, ο O. Della Rocca δεν βάλλει μόνον κατά της διαθέσεως προσωρινώς απασχολούμενου προσωπικού, αλλά και κατά της ανανεώσεως των συμβάσεων εργασίας που είχε συνάψει με την επιχείρηση προσωρινής απασχολήσεως προσωπικού, ενώ η Poste Italiane υποστηρίζει ότι οι ανανεώσεις αυτές τηρούν τις επιταγές της εθνικής νομοθεσίας, με αποτέλεσμα να διερωτάται το αιτούν δικαστήριο αν η νομοθεσία αυτή συνάδει με τη συμφωνία-πλαίσιο.
- 31 Υπό τις περιστάσεις αυτές, πρέπει να γίνει δεκτό ότι η υπό κρίση αίτηση προδικαστικής αποφάσεως είναι παραδεκτή.

Επί του πρώτου ερωτήματος

- 32 Με το ερώτημα αυτό, το αιτούν δικαστήριο ερωτά κατ' ουσίαν αν η οδηγία 1999/70 και η συμφωνία-πλαίσιο πρέπει να ερμηνευθούν υπό την έννοια ότι έχουν εφαρμογή στη σχέση εργασίας ορισμένου χρόνου μεταξύ ενός προσωρινώς απασχολούμενου εργαζομένου και μιας επιχειρήσεως διαθέσεως προσωρινώς απασχολούμενου προσωπικού ή στη σχέση εργασίας ορισμένου χρόνου μεταξύ του εν λόγω εργαζομένου και μιας επιχειρήσεως που χρησιμοποιεί τέτοιο προσωπικό.
- 33 Καταρχάς, πρέπει να τονιστεί ότι ένας προσωρινώς απασχολούμενος εργαζόμενος, όπως ο O. Della Rocca, εμπίπτει στο πεδίο εφαρμογής *ratione materiae* της οδηγίας 2008/104. Είναι ωστόσο βέβαιον ότι η οδηγία αυτή, που έπρεπε να μεταφερθεί στο εσωτερικό δίκαιο το αργότερο στις 5 Δεκεμβρίου 2011, δεν έχει εφαρμογή *ratione temporis* στην υπόθεση της κύριας δίκης, στο μέτρο που οι επίμαχες στην υπόθεση αυτή περίοδοι προσωρινής απασχολήσεως προσωπικού αφορούν το διάστημα μεταξύ

της 2ας Νοεμβρίου 2005 και της 31ης Ιανουαρίου 2007. Υπό τις περιστάσεις αυτές, ορθώς το αιτούν δικαστήριο διερωτάται αποκλειστικώς επί της δυνατότητας εφαρμογής της συμφωνίας-πλαisiού στον οικείο εργαζόμενο.

- 34 Συναφώς, υπενθυμίζεται ότι, όπως έχει ήδη κρίνει το Δικαστήριο, από το γράμμα της ρήτρας 2, σημείο 1, της συμφωνίας-πλαisiού προκύπτει ότι το πεδίο εφαρμογής της συμφωνίας αυτής ορίζεται κατά τρόπο ευρύ, με αναφορά γενικώς στους «εργαζομένους ορισμένου χρόνου που έχουν σύμβαση ή σχέση εργασίας, όπως αυτές καθορίζονται από τη νομοθεσία, τις συλλογικές συμβάσεις ή την πρακτική σε κάθε κράτος μέλος». Επιπλέον, ο ορισμός της έννοιας των «εργαζομένων ορισμένου χρόνου» κατά τη συμφωνία-πλαίσιο, που περιλαμβάνεται στη ρήτρα 3, σημείο 1, της συμφωνίας-πλαisiού, καλύπτει το σύνολο των εργαζομένων, χωρίς να κάνει διάκριση ανάλογα με τον δημόσιο ή ιδιωτικό χαρακτήρα του εργοδότη με τον οποίο συνδέονται (απόφαση της 4ης Ιουλίου 2006, C-212/04, Αδενέλερ κ.λπ., Συλλογή 2006, σ. I-6057, σκέψη 56).
- 35 Το πεδίο εφαρμογής της συμφωνίας-πλαisiού δεν είναι πάντως άνευ ορίων. Συγκεκριμένα, από το γράμμα της ρήτρας 2, σημείο 1, της συμφωνίας-πλαisiού προκύπτει ότι ο καθορισμός των συμβάσεων και των σχέσεων εργασίας επί των οποίων εφαρμόζεται η εν λόγω συμφωνία-πλαίσιο δεν διέπεται από τη συμφωνία αυτή ή από το δίκαιο της Ένωσης, αλλά από τη νομοθεσία και/ή από την εκάστοτε εθνική πρακτική. Επιπλέον, η ρήτρα 2, σημείο 2, της συμφωνίας-πλαisiού παρέχει στα κράτη μέλη περιθώριο εκτιμήσεως όσον αφορά την εφαρμογή της συμφωνίας-πλαisiού σε ορισμένες κατηγορίες συμβάσεων ή σχέσεων εργασίας. Πράγματι, η ρήτρα 2, σημείο 2, της συμφωνίας-πλαisiού παρέχει στα κράτη μέλη και/ή στους κοινωνικούς εταίρους τη δυνατότητα να αποκλείουν από τον τομέα εφαρμογής της εν λόγω συμφωνίας-πλαisiού τις «σχέσεις βασικής επαγγελματικής κατάρτισης και τα συστήματα μαθητείας», καθώς και τις «συμβάσεις ή τις σχέσεις εργασίας που έχουν συναφθεί στο πλαίσιο ενός ειδικού δημόσιου ή από το δημόσιο υποστηριζόμενου προγράμματος κατάρτισης, ένταξης και επαγγελματικής επανεκπαίδευσης» (βλ. απόφαση της 15ης Μαρτίου 2012, C-157/11, Sibilio, σκέψεις 42, 52 και 53).
- 36 Κατά τον ίδιο τρόπο, από το τέταρτο εδάφιο του προοιμίου της συμφωνίας-πλαisiού προκύπτει σαφώς ότι η συμφωνία αυτή εφαρμόζεται μόνο στους εργαζομένους με σύμβαση ορισμένου χρόνου οι οποίοι έχουν τεθεί από επιχείρηση προσωρινής απασχολήσεως προσωπικού στη διάθεση επιχειρήσεως που χρησιμοποιεί τέτοιο προσωπικό, λαμβανομένου υπόψη ότι η πρόθεση των μερών της εν λόγω συμφωνίας-πλαisiού είναι να συνάψει παρόμοια σύμβαση όσον αφορά την προσωρινή απασχόληση. Τούτο είναι ακριβώς το αντικείμενο της οδηγίας 2008/104 η οποία, όπως προκύπτει από τις αιτιολογικές σκέψεις της 5 έως 7, εκδόθηκε από τον νομοθέτη της Ένωσης κατόπιν των άκαρπων διαπραγματεύσεων μεταξύ των κοινωνικών εταίρων όσον αφορά τη σύναψη της εν λόγω συμβάσεως.
- 37 Συναφώς, επισημαίνεται ότι ο αποκλεισμός που προβλέπει το εν λόγω προοίμιο της συμφωνίας-πλαisiού αφορά τον προσωρινώς απασχολούμενο εργαζόμενο, αυτόν καθαυτόν, και όχι κάποια από τις σχέσεις του εργασίας, οπότεν τόσο η σχέση εργασίας με την επιχείρηση προσωρινής απασχολήσεως προσωπικού όσο και εκείνη με την επιχείρηση που χρησιμοποιεί τέτοιο προσωπικό εκφεύγουν του πεδίου εφαρμογής της εν λόγω συμφωνίας-πλαisiού.
- 38 Βεβαίως, κατά τη νομολογία του Δικαστηρίου, το προοίμιο μιας πράξεως της Ένωσης δεν είναι νομικά δεσμευτικό και δεν μπορεί να αποτελέσει έρεισμα ούτε για παρέκκλιση από τις καθαυτό διατάξεις της οικείας πράξης ούτε για την ερμηνεία των διατάξεων αυτών κατά τρόπο προδήλως αντίθετο προς το γράμμα τους (βλ., μεταξύ άλλων, αποφάσεις της 25ης Νοεμβρίου 1998, C-308/97, Manfredi, Συλλογή 1998, σ. I-7685, σκέψη 30, της 24ης Νοεμβρίου 2005, C-136/04, Deutsches Milch-Kontor, Συλλογή 2005, σ. I-10095, σκέψη 32, και της 2ας Απριλίου 2009, C-134/08, Tyson Parketthandel, Συλλογή 2009, σ. I-2875, σκέψη 16, και της 28ης Ιουνίου 2012, C-7/11, Caronna, σκέψη 40).

- 39 Εν προκειμένω, πάντως, διαπιστώνεται ότι ο προβλεπόμενος στο προοίμιο αποκλεισμός περιλαμβάνεται και στη ρήτρα 3, σημείο 1, της συμφωνίας-πλαίσιου, κατά την οποία μόνον η σχέση εργασίας που έχει συναφθεί «απευθείας» με τον εργοδότη εμπίπτει στο πεδίο εφαρμογής της εν λόγω συμφωνίας-πλαίσιου.
- 40 Περαιτέρω, η διάθεση προσωρινώς απασχολούμενων εργαζομένων συνιστά μια πολύπλοκη και ιδιαίτερη δομή του εργατικού δικαίου, η οποία περιλαμβάνει, όπως προκύπτει από τις σκέψεις 32 και 37 της παρούσας απόφασης, διπλή σχέση εργασίας μεταξύ, αφενός, της επιχειρήσεως προσωρινής απασχολήσεως προσωπικού και του προσωρινώς απασχολούμενου εργαζομένου και, αφετέρου, του εργαζομένου αυτού και της επιχειρήσεως που χρησιμοποιεί τέτοιο προσωπικό. Πάντως, η συμφωνία-πλαίσιο δεν περιέχει καμία διάταξη η οποία να διέπει τις ειδικές αυτές περιπτώσεις.
- 41 Απεναντίας, διαπιστώνεται ότι το άρθρο 1, παράγραφος 3, στοιχείο γ', της οδηγίας 96/71/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 16ης Δεκεμβρίου 1996, σχετικά με την απόσπαση εργαζομένων στο πλαίσιο παροχής υπηρεσιών (ΕΕ 1997, L 18, σ. 1), ορίζει ρητώς ότι η οδηγία αυτή εφαρμόζεται στην περίπτωση αποσπάσεως, από επιχείρηση προσωρινής απασχολήσεως προσωπικού, εργαζομένου σε επιχείρηση που χρησιμοποιεί τέτοιο προσωπικό, όταν υφίσταται σχέση εργασίας μεταξύ της επιχειρήσεως προσωρινής απασχολήσεως προσωπικού και του προσωρινώς απασχολούμενου εργαζομένου κατά την περίοδο αποσπάσεως. Ομοίως, το άρθρο 1, σημείο 2, της οδηγίας 91/383/ΕΟΚ του Συμβουλίου, της 25ης Ιουνίου 1991, για τη συμπλήρωση των μέτρων που αποσκοπούν στο να προαγάγουν τη βελτίωση της ασφάλειας και της υγείας κατά την εργασία των εργαζομένων με σχέση εργασίας ορισμένου χρόνου ή με σχέση πρόσκαιρης εργασίας (ΕΕ L 206, σ. 19), διευκρινίζει ρητώς ότι η οδηγία αυτή εφαρμόζεται στις σχέσεις προσωρινής εργασίας μεταξύ μιας επιχειρήσεως προσωρινής απασχολήσεως προσωπικού και του προσωρινώς απασχολούμενου εργαζομένου.
- 42 Εντέυθεν προκύπτει ότι οι σχέσεις εργασίας ορισμένου χρόνου ενός προσωρινώς απασχολούμενου εργαζομένου ο οποίος έχει τεθεί στη διάθεση επιχειρήσεως που χρησιμοποιεί προσωρινώς απασχολούμενο προσωπικό από επιχείρηση προσωρινής απασχολήσεως προσωπικού δεν εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής της συμφωνίας-πλαίσιου ούτε, ως εκ τούτου, στο πεδίο εφαρμογής της οδηγίας 1999/70.
- 43 Το συμπέρασμα αυτό ουδόλως αντιβαίνει σε όσα έκρινε το Δικαστήριο στο πλαίσιο της προαναφερθείσας διατάξεως Briot. Συγκεκριμένα, στην υπόθεση εκείνη, το Δικαστήριο, αφού διαπίστωσε ότι η μη ανανέωση συμβάσεως εργασίας ορισμένου χρόνου η οποία λύθηκε, λόγω λήξεως του χρόνου ισχύος της, σε ημερομηνία προγενέστερη της ημερομηνίας μεταβιβάσεως της εκμεταλλεύσεως στην οποία εργαζόταν ο οικείος προσωρινώς απασχολούμενος εργαζόμενος δεν αντέβαινε στην οδηγία 2001/23/ΕΚ του Συμβουλίου, της 12ης Μαρτίου 2001, περί προσεγγίσεως των νομοθεσιών των κρατών μελών, σχετικά με τη διατήρηση των δικαιωμάτων των εργαζομένων σε περίπτωση μεταβιβάσεων επιχειρήσεων, εγκαταστάσεων ή τμημάτων εγκαταστάσεων ή επιχειρήσεων (ΕΕ L 82, σ. 16), διευκρίνισε απλώς, με τη σκέψη 36 της εν λόγω διατάξεως, ότι η λύση αυτή δεν προδίκασε την προστασία της οποίας θα μπορούσε ενδεχομένως να τύχει ένας προσωρινώς απασχολούμενος εργαζόμενος κατά της καταχρηστικής χρησιμοποίησεως διαδοχικών συμβάσεων εργασίας ορισμένου χρόνου δυνάμει άλλων διατάξεων του δικαίου της Ένωσης, ιδίως της οδηγίας 1999/70, ούτε την ερμηνεία που πρέπει να δώσει το Δικαστήριο στις τελευταίες αυτές διατάξεις.
- 44 Πράγματι, από την ερμηνεία της οδηγίας 1999/70 και της συμφωνίας-πλαίσιου, όπως αυτή απορρέει από τις σκέψεις 34 έως 42 της παρούσας απόφασης, προκύπτει ότι οι σχέσεις εργασίας ορισμένου χρόνου ενός προσωρινώς απασχολούμενου εργαζομένου ο οποίος έχει τεθεί στη διάθεση επιχειρήσεως που χρησιμοποιεί προσωρινώς απασχολούμενο προσωπικό από επιχείρηση προσωρινής απασχολήσεως προσωπικού δεν εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής της εν λόγω οδηγίας και της συμφωνίας-πλαίσιου.

- 45 Ως εκ τούτου, στο πρώτο ερώτημα πρέπει να δοθεί η απάντηση ότι η οδηγία 1999/70 και η συμφωνία-πλαίσιο πρέπει να ερμηνευθούν υπό την έννοια ότι δεν εφαρμόζονται ούτε στη σχέση εργασίας ορισμένου χρόνου μεταξύ ενός προσωρινώς απασχολούμενου εργαζομένου και μιας επιχειρήσεως προσωρινής απασχολήσεως προσωπικού ούτε στη σχέση εργασίας ορισμένου χρόνου μεταξύ ενός τέτοιου εργαζομένου και μιας επιχειρήσεως που χρησιμοποιεί προσωρινώς απασχολούμενο προσωπικό.

Επί του δευτέρου και τρίτου ερωτήματος

- 46 Λαμβανομένης υπόψη της απαντήσεως στο πρώτο ερώτημα, παρέλκει η απάντηση στο δεύτερο και στο τρίτο ερώτημα.

Επί των δικαστικών εξόδων

- 47 Δεδομένου ότι η παρούσα διαδικασία έχει ως προς τους διαδίκους της κύριας δίκης τον χαρακτήρα παρεμπίπτοντος που ανέκυψε ενώπιον του εθνικού δικαστηρίου, σ' αυτό εναπόκειται να αποφανθεί επί των δικαστικών εξόδων. Τα έξοδα στα οποία υποβλήθηκαν όσοι υπέβαλαν παρατηρήσεις στο Δικαστήριο, πλην των ως άνω διαδίκων, δεν αποδίδονται.

Για τους λόγους αυτούς, το Δικαστήριο (όγδοο τμήμα) αποφαινεται:

Η οδηγία 1999/70/ΕΚ του Συμβουλίου, της 28ης Ιουνίου 1999, σχετικά με τη συμφωνία-πλαίσιο για την εργασία ορισμένου χρόνου που συνήφθη από τη CES, την UNICE και το CEEP, καθώς και η συμφωνία-πλαίσιο για την εργασία ορισμένου χρόνου, που συνήφθη στις 18 Μαρτίου 1999 και περιλαμβάνεται στο παράρτημα της οδηγίας 1999/70, πρέπει να ερμηνευθούν υπό την έννοια ότι δεν εφαρμόζονται ούτε στη σχέση εργασίας ορισμένου χρόνου μεταξύ ενός προσωρινώς απασχολούμενου εργαζομένου και μιας επιχειρήσεως προσωρινής απασχολήσεως προσωπικού ούτε στη σχέση εργασίας ορισμένου χρόνου μεταξύ ενός τέτοιου εργαζομένου και μιας επιχειρήσεως που χρησιμοποιεί προσωρινώς απασχολούμενο προσωπικό.

(υπογραφές)